

ВЕСТНИКЪТ
Е ОСНОВАН
ПРЕЗ 1943 Г.

Борба

Орган на ОК на БКП, ОНС ВЕЛИКО
и ОК на Отечествения фронт ТЪРНОВО

Брой 116

Вторник, 1 октомври 1974 г.

(3547)

Цена 2 стотинки

Год. XXXII

Отчетно-изборните събрания в Партията

Христо СТАНЕВ,

секретар на Окръжния комитет на БКП

Съгласно указанията на Централния комитет на БКП от 1 октомври до 30 декември тази година ще се провеждат отчетно-изборните събрания на първичните партийни организации. Това е един много важен и отговорен момент в живота и дейността на Партията, на всички нейни органи и организации.

Значението на предстоящите отчети и избори се определя преди всичко от това, че стават след Националната партийна конференция, която постави в центъра на вниманието на цялата Партия и особено на партийните организации ключовия проблем за решително повишаване на обществената производителност на труда. Събраната ще се проведе в обстановката на повишена политическа и трудова активност на комунистите и всички трудещи се, поради от 30-годишния юбилей на социалистическата революция и призива на Партията за обявяване на 1974 г. за година на вдъхновен, ударен труд за изпълнение на задачите на шестата петилетка. Отчетно-изборните събрания съпадат по време и с подготовката на пленума на Окръжния комитет на БКП за издигане ролята на партийните организации като политически ръководители на колективите, поради което следва да се разглеждат като основен етап в подготвянето на този важен пленум.

Всичко това изисква да се подходи към подготовката на отчетно-изборните събрания с високо чувство на отговорност, с нов, по-висок критерий и с по-голяма грижа и внимание от страна на партийните комитети и бюро. Различията на отчетно-изборните събрания зависи преди всичко от съвременната и добра предварителна подготовка, която трябва да се заемат целите партийни бюро, с участието на актива и комунистите.

Един от най-важните и съществени моменти в подготовката на отчетите и изборите е изработването на доклада и проекта за решение. Особено изискване е те да имат характер на политически документи. Първичните партийни организации са политически ръководители на колективите и затова тяхната работа трябва да се оценява от позициите на политическото ръководство. Главното е да се оцени как се осъществява партийната политика в живота, в дейността на партийната организация в практическите дела на колектива, който тя ръководи, как се изпълняват решенията на Десетия партиен конгрес и задачите на шестата петилетка.

В доклада и решенията трябва да се направи, ако може, образно да се изразим, един

пълнен надлъжен и напречен разрез на първичната партийна организация и на нейната едногодишна дейност, да се посочат кои са силните и слабите страни в работата ѝ. Материалите трябва да отразяват конкретното състояние на нещата, най-характерните моменти от дейността на партийната организация и живота на колектива. Трябва да се освободим от стремежа и разбиранията да се правят дълги, претрупани доклади, в които се говори за всичко, да се разказва подробно и в хронологичен ред за мероприятията, а да не се открояват главните проблеми и специфичните за дадената организация въпроси. Много важно е докладът и решенията да бъдат актуални — да са подчинени на задачите и проблемите, които Партията като цяло и съответната партийна организация решават на този етап, да са в съзвучие с политическия курс, с линията на нашето развитие. Главните достойнства, които следва да характеризират отчетния доклад, са: анализ на състоянието и причините; оценка на партийната работа, издирите и комунистите; обобщение на главните тенденции; изводи и насоки за бъдещата работа.

За да се постигне това, под работването на доклада и решенията трябва да стане колективно дело на цялото партийно бюро, да се използват за отделните раздели и други активисти, специалисти и производственици. Необходимо е да се изготви предварително тезис на доклада, който то да се обсъди в партийното бюро. Наложително е да се проучат основно и задълбочено най-важните партийни документи, като решенията на Десетия конгрес на БКП, материалите на Националната партийна конференция, решенията на Декемврийския пленум на ЦК от 1972 г., на Ноемврийския пленум от 1973 г. и на Фебруарския пленум от 1974 г., по отношение на икономии на материали и суровини и основните документи за дейността на партийната организация през годината. С цел да се освободи докладът от много цифри и данни, желателно е да се подготвят отделни справки, таблици и диаграми, които да се раздадат на комунистите или да се поставят в залите, където ще се състои събранието.

Голямо внимание и грижа трябва да се прояви към подготвянето на проекта за решение. Те следва да бъдат разгърнати и конкретни, да съответствуват на основните изводи и оценки на доклада, като бележат мерки за изменение на положението в по-лошата насока. Проектът за решения трябва да отразява конкретното състояние на нещата и специфичния характер на организацията.

тер на организацията. С проектите за решения трябва да се запознаят предварително индивидуално или по партийни групи всички комунисти.

Съществено значение за развитието на отчетно-изборното събрание има организацията на провеждането. Необходимо е да се определи подходящо време, съобразно с характера на работата на комунистите, удобно и привлекателно помещение, да се създаде празнична, но делова обстановка и атмосфера, предразполагаща към спокойна, сериозна и задълбочена работа. Важен момент в организацията на събранието е съвременната и добра разгласа, за да се осигури присъствието на всички комунисти и необходимата психологическа нагласа за предстоящия отговорен акт в живота на партийната организация. От това до голяма степен зависи и развитието на разискванията, които са друг важен критерий за качеството на събранието. Стременият трябва да бъде да се изкажат повече работници, жени и младежи. Полезно ще бъде да разискванията да протекат в дух на висока политическа отговорност и партийна принципиалност, на гражданска критика и самокритика, на конкретни предложения за подобряване на работата на ППО.

Отговорен момент е изборът на новото партийно бюро. В него трябва да се включат най-изтъкнатите и авторитетни партийни членове, комунисти, притежаващи необходимите политически и делови качества. В съответствие с решението на бюрото на ОК на БКП за издигане ролята на секретаря на партийната организация като основна фигура в Партията, за партийни секретари следва да се подберат авторитетни и с добър опит комунисти, които имат възможност да организират и ръководят хората, да са възискатели и принципи. В бюрата на ППО трябва да се избере комунист от всички поколения, за да се осигури приемственост в работата.

Подготовката и провеждането на отчетно-изборните събрания съгласно всички тези повишени изисквания зависи в най-голяма степен от ръководството на тази задача от страна на градските, районните, общинските и заводските партийни комитети. Наложително е да се проявят необходимото внимание и грижи, настойчивост и помощ, възкителност и контрол, за да не се допуснат формализъм, самоцелност, повърхностност, подценяване, а да се превърнат отчетно-изборните събрания във важно средство за издигане ролята на ППО като политически ръководители на трудовите колективи в борбата за изпълнение на политическите и стопанските задачи.

СЕСИЯ НА ГОНС—ВЕЛИКО ТЪРНОВО

Снощи се състоя Шестата обща сесия на ГОНС—Велико Търново съвместно с пленума на ГК на Отечествения фронт и ОС на БПС. На съвместното заседание бяха обсъдени задачи за благоустройство и хигиенизиране на общината. Изтъкната бяха огромната дейност на отечественофронтовците, които помагат на съветниците и подкрепят и осъществяват голям брой инициативи за разкрасяване и разубавяването на старопрестолния град и селищата към него.

Прети бяха решения за

още по-активно участие на цялото население в това благородно дело. Месеците октомври и ноември се обявяват за акционни по издигане културата на работното място, улицата и квартала.

Сесията освободи от длъжност досегашния първи заместител Стефан Тодоров, поради преминаване на друга работа, и с пълно единодушие избра за първи зам.-председател на ИК на ГОНС Господин Гоговинов.

Елка СПАСОВА

Всеотдаен младежки труд

За бригадирите от окръга, при тежки се на помощ на селското стопанство и работническите колективи на консервните фабрики, втората сесия привърши с радост на равностепен. Начело в социалистическото съревнование за станала синебелите работници от окръжната студентска бригада командир Били Иванов в Страхилово, постигна 4,80 лв. средна зарплата. Със средна за работата 4,35 лв., стотиците сред работници под ръководството на Христо Христов заеха второто място, следвани от свищовските студенти с командир Христо Ангелов в консервната фабрика „Мизия“ — Полски Тръмбеш — 4,07 лева.

Данисла ТЕОГНЕВА

Гости от братска Монголия

В събота и неделя във Велико Търново гостува първата в страната по покана на Министерството на снабдяването и държавните резерви монголска делегация, водена от Бямбин Ринчинпелже, първи зам.-председател на Държавната планова комисия и председател на Комитета за материално-техническо снабдяване.

Делегацията бе посрещната от зам.-председателя на Окръжния народен съвет Георги Димитров, който запозна пратениците на братска Монголия със социално-икономическото развитие на Велико Търново и окръга. На среща с ръководители на снабдителните организации в града бе обменен опит и споделили ценни мисли относно работата.

Скъпите гости разгледаха някои забележителности на старопрестолния град.

Илия КАБАКЧИЕВ

Празник на светското изкуство

Богата и ползотворна е дружелюбна с със светските народи. Дълбоки са нейните корени. Искрено и безкористно е сътрудничеството ни във всички области на живота.

В областта на културата творбите на светските писатели, художници, композитори и режисьори наравно с произведението на българските творци участвуват в изграждането на новия духовен свят на България.

През месеца на българо-съветската дружба хубава проява на тия културни взаимоотношения стана и гостуването на Руския драматичен театър — Рига.

Вчера пред сградата на драматично-музикалния театър „К. Кисимов“ — Велико Търново бе сърдечно посрещнат колективът на изтъкнатия латвийски театър.

С топло приветствие от името на великотърновската културна общественост се обърна на председателя на градския комитет за изкуство и култура Стефан Стефанов.

На приветствието отговори директорът на Рижкия театър Борис Иванов — Долский.

Гостите разгледаха забележителностите на старопрестолния град, а вечерта в препълнения салон на театъра представиха безсмъртната творба на М. Горки „На дъното“.

Спектакълът бе възторжено аплодиран от публиката. Чувствата, породени от срещата с голямото светско изкуство, изрази зам.-директорът на Великотърновския театър Симеон Шивачев.

На сцените гости бяха поднесени много цветя.

Донка КОЛЕВА

ДЕЛОВА СРЕЩА

Вчера във Велико Търново се състоя среща на първия секретар на Окръжния комитет на БКП Никола Василев с колектива на управление „Държавен финансов контрол“. Другарят Василев говори за ролята и мястото на държавния финансов контрол в изпълнение на решенията на Националната партийна конференция.

В срещата взе участие и зам.-отдел „Промислено-стопански“ на ОК на БКП Симеон Стойчев.

(Соб. инф.)

Нашето участие в Националния преглед

на обществената производителност на труда

Тревожни факти

Болшинството от предприятията в Горна Оряховица приеха с нужната сериозност и отговорност задачата за комплексно разкриване и максимално използване на резервите за повишаване на обществената производителност на труда. Добре подготвени план-програми за провеждане на държавно-

обществения преглед в това отношение имат в Електропроизводствено и електроснабдяване „ЗГТ „Металургия“, Фуражния завод, Завода за облицовъчна керамика и други. До 23 септември обаче нищо не бе направено по този въпрос в ЕТЗ „Янтра“, Домостроителния комбинат и фабрика „Бъл-

гарска коприна“.

Подготвителният период за провеждане на прегледа отлагане вече отмина, но в някои предприятия до 23 септември — денят на последната проверка на градската комисия — не бяха установени връзки с научни институти. Не са разяснени пред трудовите колективи в определения срок същото ста и документите на прегледа.

Навяляхм във втория етап от провеждането на прегледа — изследвания и анализ на фактите, но по предприятия това не се чувствуваше. Не се чувствуваша и помощта на държавните стопански объединения — ДСО „Балканкар“, ПАО „Българска захар“ и други.

Фактите от контролните проверки на градската комисия са твърде тревожни и не са вземат бързи мерки за тяхното отстраняване има опасност в някои предприятия да „претупат“ прегледа и резултатите да се окажат нереални и неефективни.

Димитър Лазаров, член на градската комисия по провеждане на прегледа

Милка ДЕНЕВА

бре квалифицирани производители и способни специалисти. Затова усилията на Професионално-учебния център при МЗ „Червена звезда“ — Дебелец ще отворят врати си за работниците, които искат да повишат своите знания и разред.

Държавно-общественият преглед на производителността на труда поставя и задачата за подобряване квалификацията на преките производители. Само добре квалифицирани работници могат да произведат качествени изделия, да усвоят новите технологии, да спомогат за осъществяване на мероприятията за реконструкция и модернизация.

През тази учебна година към Професионално-учебния център са изградени 2 паралелки по стругартство и шло-серство. 112 души ще участвуват в курсовете за повишаване на разряда. Изградени са специални курсове за придобиване на втора професия — кранисти и оксигенисти. 62 души ще изучават челина и опит в 5 школи. 174 инженерно-технически кадри ще участвуват в 7 курса за опресняване на знанията. Целта е всеки работник да участва в някаква форма на обучение. През тази година са включени и специалистите.

На периоди ще се провеждат и опреснителни курсове по степени и разреди. Те ще помогнат на работниците да повишат своите знания, да се запознаят с новостите в областта на машиностроенето.

Резултатите от миналата учебна година показаха, че производителността от завода имат желание да се учат, за да придобият нови знания и умения. 345 души повишиха разряда си, подобриха своята квалификация.

За осъществяване повелата на Партията за повишаване обществената производителност на труда са необходими до

РЕШАВАЩИ ДНИ ЗА ПРИБИРАНЕ НА ДОМАТИТЕ

Близко една трета от зеленчуците за изкупуване заемат домати. Въпреки голямата площ и богатата реколта, в края на беритбената кампания ние сме изправени пред неизпълнение на плана за изкупуване. При план за обществения сектор 48 500 т, към 22 септември са набрани и изкупени 40 894 т — 84,3 на сто.

Ръководствата на тези стопанства, които стумяха навреме да степенуват задачите по важност и срочност, да дават полагащите се материални стимули на берачите, като Поли краище, Павликини, Върбовка, Сухиндол, Б. Черква, Г. Липница, Карансен, Сувата, Балван, Церова кория, Златарица, Камен и Клифарово, вече изпълниха плана за изкупуване на домати.

Изостават чувствително обаче стопанствата в Самоводене, Ресен, Драганово, П. Сеновец, Д. Липница, Страхилово, М. Славарево, Г. Студена, Свищов, Алеково, Орещ, Козловец, Морава, Стражица, Сушица, Кесарево и други.

Предвид реалната опасност от падане на слани, наред с изпълнението на другите срочни задачи, партийните и стопанските ръководства трябва да мобилизират всички трудови сили — местни и бригадирни за дообирване на урезелите домати и за прибиране на останалата пипер, патладжан, зелен фасул и култура и др. В окръга все още има възможност да се обера не по-малко от 10 000 т зелени и червени

домати.

Сега е нужно да се следи от ръководители и специалисти, от всички прогнози за очакваните първи слани и в случай на голяма опасност, ако своевременно не се обера плодотворно не се пристъпи към изкупуване на растенията заедно с плодотворите, на трупване на купчини и покрияването им, а след преминаване на опасността — към обира.

ране, манипулиране и предаване на продукцията. Трябва навсякъде да продължи и поливането на доматите-ранни и средноранни. То ще помогне не само да наедят домати, но и за намаляване на пораженията от евентуални по-ранни и леки слани.

Колю КОЛЕВ
специалист в управление „Земя“ на ОНС

1 октомври — Международен ден на музеите

Огнище на патриотизъм и знания

Окръжният исторически музей — Велико Търново е един от най-значителните културно-просветни институти в окръга ни. Музейни работници проучват средновековния храм Царевец и църквата „Свети четирисот мъченици“, извършват разкопки, а античния град Нова (близо до Свищов) и керамичния център Павликини. В индустриалния район на Велико Търново се различават най-новите страници от най-старата история с разкриването на голяма експозиция в „Лясковец“ — Музей на градариството. Тази година бяха обновени музейните експозиции Първа социалистическа сбирка и Затворител-музей,

бе открита музейна сбирка в Горски Сеновец.

За интереса към Велико Търново и музеите му говорят и следните цифри — за 9 месеца броят на посетителите е достигнал 430 хиляди, от които 110 хиляди са чужденци. Очаква се 500 хиляди посетители, а до края на годината броят им да достигне 600 000. Предимно пред работническите колективи и ученици се изнесе 5000 обзори, тематични, специализирани екскурзоводски беседи, 130 лекции и доклади, излъчени са около 100 радиопредавания по национална радиостанция, радиостанция Варна и Стара Загора, РТВ — Велико Търново.

Живодар ДУШКОВ

ПО-ГОЛЯМО ВНИМАНИЕ НА ПОЛЕЗНИТЕ ИНИЦИАТИВИ

Миндя е малко село. В него са останали едва около 400 души и то на възраст над 60 години. Те са запазили в паметта си спомени от горчи войно минало. Заговорил дъщеря, само ше въздъхне дълбоко и ше каже: „Ех, хубав е сега животът, но защо не съм млад“.

Председателят на селския комитет на Отечествения фронт Васил Стоянов, който изпълнява тази длъжност от 1964 година, разказва интересни спомени из живота на организацията, отделните и членове.

Някои от старците имат нужда от помощ в домашната градина, да се почисти къщата, да се позатегне, да им се кажат няколко утешителни думи. В селото има Помощни училища, учителският колектив на което наброява около 30 души. Той полага усилия да помага на хората от селото. Под влияние на книгата „Тимур и неговата команда“ преди няколко години бе ше сформирана Тимуровска команда, която активно се включва в помощ на старите хора от Миндя. Учениците им правеха покупки, подготвяха им дърва за зимата, носеха им вода, почистваха домовете им, обработваха градинките, за съвяха лук, чесън, и други зеленчуци. Зарадваха се хората от Миндя и трогнати, изказваха благодарности на учителите и учениците. Но като всяко начинание, след година-две то сякаш загуби. А броят на нуждаещите се от помощ расте.

Някои стари хора, за да задържат своите помощници-деца започнаха да ги почерпват, да им заплащат. Това доведе до изкористване на идеята, залегнала в книгата на Аркадий Гайдар.

Решенията на Декемврийския пленум накарваха председателя на селския комитет на Отечествения фронт в Миндя да работи план за подпомагане на старите хора от учениците. Планът бе обсъден с учителски колектив. После с него бяха запознати партийното ръководство и общинския комитет на Отечествения фронт. Училище и Отечество фронт си подадоха ръка за дружна работа, изградиха група от ученици за системна помощ на старите хора.

Отечественият фронт пое за дължението да издири хората, на които следва да се оказва помощ. Свързва се с техните близки и ги уведоми, че бригада от ученици ше обслужва родителите им и ако те желаят, могат да внесат известна сума на името на бригадата, за да може в края на всяка година да се закупуват и раздават награди на извадиле се ученици. Училището пък ше задължи да организира бригадите и заедно с представи-

тели на ръководствата на извъншните организации на Отечествения фронт да упражняват системен контрол и да ги подпомага в работата им.

Определена бе и работата, която бригадите ше извършват — покупки, пренасяне на вода, дърва и въглища, почистване на жилищните помещения, разпокаване на градиници пред домовете, почистване на дворната овицна градина, кокошарниците, засяване на градинките с лук, чесън и други зеленчуци, окопаването им изнасяне на беседи, четене на интересни разкази и книги пред старите хора. На обслужваните се забранява да заплащат труда, а на пионерите — да получават каквито и да би ло награди лично за себе си. Тези, които предложат лични награди, ше лишават от услуги, а получилите награди — от правото на участие в бригадата.

Вече две години бригадата работи с ентузиазъм и топли с радост сърцата на старите хора. А децата с чувство на гордост от изпълнения дълг, като истински синове, дъщери и внучета се грижат за тях. За пример са учениците Пана Ангелова, Иван Филев, Калчо Петров, Нелка Петрова, Реджеб Арифов и други.

Очаквани и интересни за децата от целодневната детска градина „Лилиана Димитрова“ в Лясковец са игрите сред природата.

Снимка: Иван РУСЛОВ

Писма до редакцията

За човечността, която понякога забравяме

Взмутени сме от държане то на отговорника на магазин 104 за хранителни стоки на Нювия пазар — Иван Вл. Аврамов и дъщеря му, продавачка в същия магазин.

На 23.VII.1974 г. към 11 часа влязохме в магазина, за да направим покупки за обед и се спрехме на трапезна майонеза. Дъщерята на отговорника Аврамов ни отговори, че кутинте са счупени и за да не изтече съдържанието, са добърнати нагоре. Пожелавихме да си купим майонеза, но в здрава кутия, защото времето беше горещо и ше изтече, докато я занесем до Дебелец. Срецу парите продавачката ни подаде счупени кутини майонеза. Ние направихме забележка, че не желаем счупени кутини, а тя ни върна парите и взе майонезата обратно, като отказа да ни продаде майонеза в здрави кутини и изкрещя, че много искаме и дори прекривахме. Обърнахме се към отговорника Аврамов и поискане книгата за оплакване, а той ни отговори, че книгата я няма, била в предприятието, защото вчера един (както нас недовъдвестни) писали в нея няколко оплакване. Помолжихме Аврамов да каже името на продавачката (името на дъщеря си), а той ни отговори: „Да не искаме да я уволнявате? Обърнахме внимание на Аврамов за културното обслужване на клиентите, а той ни отговори: „Излизайте от магазина, че като стана, ше ви дам едно културно обслужване и ни даде съвет да си купим домати и краставици за обед вместо майонеза.“

Димитър ИОНОВ
В. Търново
Митю МИТЕВ
Дебелец

На 20.VII.1974 г. се отбих в закупувалната (шкембеджийница) на ул. „Г. Димитров“ да си купя цигари и две бири за в къщи. Биотечниката на име Нела, категорично отказа да ми продаде бири за в къщи, за да можели клиентите да я консумират в заведение то с храна. Такъв бил редът. Тъй като аз настоявах да ми даде две бири, тя едва не ме изхвърли от заведението. Добре, че физически не беше по силна от мене. Кой ше ми отговори правилно ли постъпиха с мене? Защо трябваше да седна и да консумирам за едно с бирата и храна, от която не ше нуждаех в момента?

Михаил ПЕТРОВ
ул. „Д. Благоев“ № 11, вх.
„Б“ — Г. Оряховица

На 21 август т. г. пътувахме с автобус от В. Търново за Златирица в 12 часа.

Мария ДИМИТРОВА

Но децата от Помощното училище ше проявяват като добри помощници не само в Миндя. Те имат договорни отншения и с предприятето „Балкан“ от Елена. Взаимно си гостуват, помагат в работата, изнасят програми, а предприятето ги награждава. По мощ оказват и на местното ДЗС, на прислужниците в училище.

На сбор в края на учебната година учениците изслушаха доклад за извършената работа. Присъстваха и трудещи се от селото. За помощта на пионерите ше разказаха и благодариха със съззи на очи. Училищното ръководство и Отечествения фронт пък ше организират за бригадите екскурзии из страната. И това ше става всяка година.

Резултатите през изтеклите години и особено през последната са много насърчителни. Те на дело показват, че когато има желание да се работи, поле за извая винаги ше намира. Примерът на Миндя е поучителен и заразителен. Той ше бъде последван и от съставните села на общината — Капиново, Церова кория и Пчелница, още в началото на тази учебна година.

Дончо КУЦАРОВ

ДВА СВЯТА—ДВЕ КУЛТУРИ

Двадесетият век, това е векът на масовата култура. Така например, в сравнение с миналия век тиражът на книгите се е увеличил едва ли не 1000 пъти. На пръв поглед това не може да не ни говори за ръста на образованието на народите. Но защо така наречената „масова култура“ на капиталистическите страни предизвиква силна тревога, пораждат песимистични прогнози не само в социалистическите, но и сред прогресивните буржоазни художници?

Тези тревоги, уви, не са измислени, а реални. Масовата култура на Запад и в Америка — това е един мътен, по мътен поток от псевдокултура и псевдоизкуство, който затлачва всичко наистина художествено. И все пак тази култура въпреки всичко е станала масова?

Тайната е в това, че тя ше явява един вид като пропуск за средния човек от буржоазния свят, измъчен от тревогите за своя утрешен ден, към райската страна, в която всеки е богат, преуспяващ, млад, красив, където всичко ше нареджа само по себе си.

Какъв е популярният, идеалният герой, когото можем да намерим в криминалните романи и в приключенските филми? „За него рискът и спорт и героична наслада. Често по пада в такива положения, в които животът му виси на косъм. Той има железни нерви, твърди като камък мускули, пистолет, препънен с патрони. А освен това той може да се боксира не по-лошо от майстор лека категория.“

Читателят сигурно вече ше е досетил за когото става дума. Разбира се, за Джеймс Бонд. Филмите за него имат колосален касов успех, познати са почти на всеки на Запад. Но гръбна да разочарован доверчивият читател: горните редове са написани през... 1924 година, т. е. преди 50 години. И принадлежат не на автора на романите за Джеймс Бонд, а на чехословашкият писател Карел Чапек. Той ше е опитал да определи чампните, стереотипите, по които са били създавани романите „за служебни“, т. е. за широките маси. И ето, оказва се, че тези стереотипи в известен смисъл са „вечни“. Преди Джеймс Бонд в „популярната култура“ за продължително време бяха на възраст такива образи като Тарзан, Фантомас, граф дьо Белвал и др. Всеки един от тях е стереотип на свърх човек, на този тип, какъвто трябва да бъде човекът от гледна точка на капиталистическия морал.

Различните комикси, бестселърите, детективските романи не са в състояние да развият художествените вкусове на „гълпата“. Напротив, те упорито поддържат неговото примитивно ниво. Масовата култура на Запада ше базира на философия, която приписва човека, обича го на живот без духовни интереси. Изхождайки от нея, сексът, насилието и вродената агресивност — това са тъй да ше каже естествени прояви на човешката натура, която нищо не е в състояние да промени.

ПРОДАВАМ „Шкода Октавия-комби“, отлично състояние с. Драганово, Петко Маджаров. 2—2

ДП „Д. НАЙДЕНОВ“ — В. ТЪРНОВО

ТЪРСИ

да назначи:
ПРАВОСПОСОБЕН ОГНЯР (квартирната е осигурена)

Справка: — Личен състав на предприятието, тел. 2-24-59 3—2

ОКРЪЖНА СТАНЦИЯ НА МЛАДИТЕ АГРОБИОЛОЗИ ВЕЛИКО ТЪРНОВО

ТЪРСИ ДА НАЗНАЧИ

ШОФЬОР на автобус. Справка на телефон 9-04-49 или опитно поле — Шемшево. 3—3

ЗГТ „МЕТАЛУРГИЯ“ — ГОРНА ОРЯХОВИЦА

ТЪРСИ ДА НАЗНАЧИ:

ЛЕЯРИ-ФОРМОВЧИЦИ — мъже
ФОРМОВЧИЦИ — мъже и жени

ПРЕСЬОРИ — мъже и жени
ОБЩИ РАБОТНИЦИ — мъже и жени

Постъпване веднага. На постъпките ше осигурява общежитие за бекяри (мъже). Справка „Личен състав“ — тел: 9-10-71 втр. 8 3—3

Тази долинорона литературна, издавана в многомилионен тираж, осигурява големи печалби. Създаде ше могъща „културна индустрия“, която благодарение на рекламата, радиото и телевизията и на „слабостите човешки“ съсредоточава в своите ръце огромни капитални. Печалбарство без оглед на средствата — тази е двигателната сила на масовата буржоазна култура. Италианският прогресивен писател Алберто Моравиа казва за така наречената масова култура: това е барьера между масите и истинската култура. Френският художник Жан-Батист Буфе я нарича „опиум за народа“.

За да ше наслади такава култура, ше необходими естествено определени социални условия — дух на печалбарство, пренебрежение към изискванията на народа, възприемане на духовната култура само като средство за развлечение. Разбира се, в условията на социализма е невъзможно да съществува такава „култура“, за нея няма и не може да има подходяща почва, подхранваща среда.

Още през първите години от установяването на съветската власт в Русия започна социалистическата културна революция, чиято основна цел беше формулирана от В. И. Ленин: да ше доближи народът до изкуството и изкуството до народа. В разговор с немската комунистка Клара Цеткин Ленин заяви: „...нашите работници и селяни за слушат нещо повече от зрелище. Те получиха правото на едно истински велико изкуство. Затова на първо място ние поставяме народното образование и възпитание. То ше създаде условия за развитие на културата“.

В. И. Ленин предупреждава: ше не трябва да слизаме на долу до нивото на неразвения читател, а целенасочено, внимателно и постепенно да го развиваме. Насочването към такава култура за масите веднага определи политиката на съветските издателства: в големи тиражи започна издаването на руската и чуждестранна класика — Пушкин и Гогол, Толстой и Чехов, Юго и Ролан. Американският журналист Джон Рид, свидетел на първите революционни години в Русия, с възтори и удивление писа: „Жаждата за просвета, която толкова дълго беше потискана, заедно с революцията излезе на повърхността със стихийна сила“.

Измина повече от половин век, но тази жажда не пресъхна. По данни на ЮНЕСКО СССР е най-четящата страна в света. Библиотеките обслужват 180 млн. читатели. Литературата и изкуството органично са навлезли в бита на съветските хора. Без тях ние не можем да си представим съветския начин на живот.

Интересно е да ше отбележи, че най-популярна книга в Съветския съюз сега става оно ва произведение, което разглежда сериозно, актуални, вълнуващи нашия съвременник проблеми, сътворено на високо художествено ниво. Прове деното наскоро социологическо изследване показва, че най-четените книги не са детективските романи или друга развлекателна белетристика, а такива крупни произведения на съвременната литература като трилогията на Константин Симонов „Живи и мъртви“ или „Вечният зов“ на Анатолий Иванов.

Сега всяка шеста книга в света е съветска. По данни на ЮНЕСКО СССР заема първо място в света по издаване на превода литература.

Да ше направят достойние на широките народни маси съкровищата на руската и световната култура — тази задача продължава да заема едно от централните места в издателските планове. Централното издателство „Художествена литература“ още през 1966 година започна издаването на монументална серия в 200 тома „Библиотека на световната литература“. Вече са издадени 120 тома, всеки един е тираж 300 000 екземпляра.

Популярни са и други издания — ежемесечникът „Роман-вестник“, който излиза в тираж от 1,5 до 2,5 милиона екземпляра. На неговите страници ше публикуват най-добрите произведения на съветските и чужди писатели.

Издателствата в СССР имат и още една важна мисия: най-добрите книги на писателите от националните съветски републики стават достойние на съветския читател. Благодарение на тяхната дейност имената на белорусина Иван Мелещ, на киргиза Чингиз Айтматов, на естонца Паул Кууберг, на литовеца Юнас Авижус, чужка Юрий Риткей станаха известни и любими не само в Съветския съюз, но и извън неговите предели.

Книгите в СССР са най-евтините в целия свят. При определянето на цената обикновено ше изхожда от принципа, че книгата трябва да бъде достъпна за всеки човек.

Сергей МОЖНЯГУН
д-р на философските науки

Синът на грънчаря

Старите еленичани помнят дядо Йордан Грънчаря и неговата къщица до „Конашкия мост“. Тя е оцеляла до днес, сгушена между две нови.

Осемнайсетгодишен, дядо Йордан участвувал в боевете под Шейново на 28 декември 1877 година. Получил медал от руското командване за проявена храброст. От 1911 година е признат за майстор-грънчар. Весело и първо въртеше с крак грънчарското колело и майстореше грънци, гърнета, стомни и делви, разлати чинии и дълбоки паници, бардуци и гюечии. С магаренцето обикаляше селата, махалите и колибите и чрез размяна на стоката с храна осигуряваше прехраната на семейството си.

Синът на дядо Йордан ше казва пак Йордан. Сам си проваля път в живота. Не пославаша баща си и не става грънчар, а след като завършва еленското училище продължава да учи във Велико Търново. Баба Донка, майка му, тецели парици с черен труд по чужди къщи и ниви, за да му набави най-потребното: обуша, дрехи, учебници и тетради.

Поезия и музика

Тези дни в Младешкия дом на културата ше изнесен поетично-музикалния спектакъл „Поезия и музика“. В него взеха участие артистка Клара Пенева, лауреат на Първия национален фестивал на художественото слово, вокалната изпълнителка Мария Ангелова и пианистката Джулия Ганева.

Почитателите на художественото слово във Велико Търново поощрениха с интерес чувството изпълнение на Вапцаровото стихотворение „Прощаю!“ и на цикъла „Истинни стихове“ от Димитър Методиев. С особено внимание ше изслушана възновена интерпретация на откъс от Вазарова творба „Казаларската царица“.

Вокалната изпълнителка Мария Ангелова в съпровод на пианистката Джулия Ганева изпълни с високо певческо майсторство песни от Светослав Обретенов, Д. Сагаев, Л. Пипков, М. Големинев и други композитори.

Валентин МАРКОВ

Служителка за пример

Вече седем години кондукторката Маргарита Минкова Илиева обслужва автобусните линии. И винаги е внимателна, създава условия за приятно пътуване.

Автобусът пътува ше от Павликени за Свищов. За всеки кондукторката намира ше добра дума. Майките на деца и бременните настояват ше на първите седалки. На активните борци против фашизма — капитализма — предлага ше удобни места. Към възрастните хора проявява ше изключителни грижи.

На автоспирките в Караишен и Козлевец ше качва възрастни хора, а свободни места нямаше. Тя веднага замолди по-младите да отстъпят мястото си.

При такава обстановка пътуването е приятно, леко. И всички отправят благодарствен поглед към кондукторката. А тя следи дали хората са настанени добре, има ли някоя нужда от нещо. „Най-голямо удоволствие изпитвам, казва тя, когато пътниците са доволни и щастливи“.

Йордан ЗАНЧЕВ

ДСО „Химснаб“ — клон Горна Оряховица

търси да назначи

ОГНЯРИ на котли с мазут КМ-4 — двама
МАШИНЕН ТЕХНИК за инвеститорски контрол
Постъпване веднага. Справка — „Личен състав“.

3—2

ки и да плаща наема на лавиците.

Избухна първата световна война. Йордан минава през школата за запасни офицери и е изпратен направо на фронта на 28 октомври 1917 година в 27-и пехотен Чепински полк. От 1 декември е назначен за взводен командир на Четвърта картчена рота. На 30 май 1918 година е повишен в офицерски кандидат в чин подпоручик.

На фронта, при изключително трудни условия, възмъжава и набира жизнен опит. Води си дневник. Кореспондира с приятелки и приятели в тила. Оцелялото е оскъдно, за да не даде една пълна представа за даровития еленичанин. Осемнайсетгодишният младеж ше извява за първите си литературни опити. Подписва ше Ело Йорданов Милий.

След войната Йордан Грънчаров е учител в Елена, но след 9 юни 1923 г. е уволнен. В маета на хората, стари партийни членове и безпартийни, е оставил спомен като „най-добрия комунист на времето в града“.

Ветеранът на БКП Дончо Петков си спомня, че през 1922 година в една своя среща с Васил Мавриков в Елена получил препоръка да ше обближи с Грънчаров. „Това поручение ми послужи да ше обближа още по-тесно с него в клуба на Партията. Отначало си, заедно с другите, другари обсъждахме редни теоретически въпроси. Превъзходните обяснения на Грънчаров доминираха. Срецах го и когато ше връщаше от училище в къщи. Ценеше времето си. Успешно четеше за изпити и пак отделяше време за другарски разговори“.

Йордан Грънчаров учи задочно българска литература в Софийския университет. Има завери три семестра — от 1 март 1922 до 1 март 1924 г. и с успех взема изпитите си. От три оцеляли заявления, в които ше имал завет жен, е избран сред учителството в граза и околната. Избран е за секретар на Еленската секция на учителите и служителите по народната просвета.

Следите на учителя Грънчаров ше губят след 9 юни 1923 година. Къде е бил и с каквие ше е занимавал през тази събоисна година — за това няма документални данни. Според устни сведения през дните на септември 1923 година Йордан Грънчаров е бил в София и ше е укривал там. Бил е заловен на пресечката на улица „Дунав“ и улица „Искър“ — където имал среща със свои идейни другари. След арестуването му бил пребит до смърт. През февруари 1924 г. дна ше е прибрал в Елена, а на 20 април според акта за смъртта — починал от скоро тежна туберкулоза.

Какъв е поводът да ше преследван и ежедневно дигрен еленският учител, започнал подпоручик Йордан Грънчар? Според изследването на Крум Терзиев, автор на „Септемвриското въстание през 1923 година в Еленска околиня“, е сам участник в това въстание председателят на Златиричкия революционен комитет, учител Стефан Попстоянов в телефонен разговор с еленските деветоиски управници е казал да предадат Околийското управление на учителя Йордан Грънчаров, комунист от град Елена. Тези данни не са подкрепени документално. Естествено, този телефонен разговор е изострил вниманието към Йордан Грънчаров, когото на Стефан Попстоянов от Златирица.

Ето какво заключават Дончо Петков: „Великът ше Христо Николов влякъл, че от дома на Грънчаров имала докт Йордан, го напипали. Дядо Петков спира и тук ше заговори. Като си дошъл от София, Йордан легнал. Доктърът дегал рамене — до бонето му били зле. Не ше го блати. Носели ше слухове между другарите му из града, че го прели в София“.

Делото на Йордан Грънчаров заслужава една пълна и задълбочена преценка.

Йордан БОРИСОВ

СП „СТОЛОВЕ“ — ВЕЛИКО ТЪРНОВО

ТЪРСИ ДА НАЗНАЧИ

ГОТВАЧИ
ПОМОШНИК ГОТВАЧИ
РАБОТНИЦИ в кухня
ПРОДАВАЧ на бюфет
ШОФЬОР

Справка — „Личен състав“ телефон 2—16—89. 3—2

ДРУЖБА С БОГАТИ ПЛОДОВЕ

Съветският опит в Локомотивно депо — Горна Оряховица
 • Машини на световно равнище • Традицията продължава

Повече от две години работят от Локомотивното депо — Горна Оряховица работниците от депо. Обслужването в работата и по време на отиди укрепа и затвърдява искрената братска българо-съветска дружба.

Неотдавна скъпи гости на железничарския колектив бяха Вадим Михайлович Ширяев, Вал. Илич Беденко и Валентин Александров Иляшевич — представители на заводите-производители на релсите 07. Състояха се сърдечни и много полезни за двете страни срещи. Гостите отнесоха полезни предложения за доусъвършенстване на съвременната машина 07.

Нашите дизелови локомотиви са автоматизирани — каза инж. Юрий Василевич Журип, началник на съветския сервис при депо — но това не е автоматика за професор, а за човек със средна квалификация. Опитът показва, че хората, които искат да усвоят техниката, я усвояват. Аз дойдох с първия локо-

чувства. Затова те са спечелили любовта и симпатиите на работниците от депо. Обслужването в работата и по време на отиди укрепа и затвърдява искрената братска българо-съветска дружба.

Нашите дизелови локомотиви са автоматизирани — каза инж. Юрий Василевич Журип, началник на съветския сервис при депо — но това не е автоматика за професор, а за човек със средна квалификация. Опитът показва, че хората, които искат да усвоят техниката, я усвояват. Аз дойдох с първия локо-

тив 07 в Горна Оряховица. Трудно ми е да направя сравнения, но всички хора тук работят, учат се, повишават квалификацията си. Убеден съм, че след година те ще усвоят напълно експлоатацията на локомотива...

Стара традиция за Локомотивното депо в Горна Оряховица е усвояването на чуждия съветски опит. Дългогодишните работници си спомнят как след посещения на знатния съветски машинист Панин горнооряховчаните внедриха тежкотоварното движение. После усвоиха опита на Луини за поддържане на локомотивите в образцов и технически изправен вид, опита на Дооденко, който внесе значително подобрене в ремонтната дейност и др. Състояният се неотдавна пленум на възловия партин комитет взе решение да се проучи и внедри опита на съветското депо „Могучие“ за еталонни локомотиви и бригади.

Никола ЕВТИМОВ

УСЪВЪРШЕНСТВУВАНИ СИСТЕМИ ЗА УПРАВЛЕНИЕ

Колектив от съветски ученици и инженери разработи и внедриха оригинална система от регулатори, която служи като база за коренно усъвършенстване на електроприводите. Това изобретение е предложено за удостоенение с Държавната награда на СССР за 1974 година.

В старинния руски град Липецк винаги може да срещнете специалисти от най-различни страни. Задграничните гости идват тук, за да се запознаят с прочутия стан за горещо валцоване „2000“, с автоматиката, която го управлява.

Халето, където е разположен станът, има дължина един километър, а общата площ, заета от агрегатите, е около 180 декара. Многоготиините слитници (блокове) мегал един след друг преминават през нагревателните пещи, а след това набирайки скорост, се пресоват на валците за грубо валцоване, после през прецизионните клетки, огнената лента, летяща по стана със скорост 22 м в секунда, в миг се превръща в руло листов стомана.

Правят впечатление не само размерите на стана, но и неговата висока производителност, която достига до 6 милиона тона прокат годишно. Но от всичко най-интересно изглежда почти пълно го отсъствие на хора. В цеха господства автоматиката.

Машинната зала на стан „2000“ прилича на огромно хранилище в библиотеката. Във високи шкафове, като дебелите томове на справочници, са монтирани автоматични блокове. Това са унифицирани блокови системи от регулатори (УБСР), с помощта на които операторите управляват петте хиляди електромотора на стана, поддържащи необходимата скорост на главните предавки, дебелината и степента на обтягане на валцованата лента.

Системата регулатори — обяснява заместник главният инженер на Новолипецкия металургичен завод Александър Наумов — е съставена от по-малки единици. В сравнение с традиционните магнитни машинни регулатори, те са по-компактни и по-надеждни. Управляващите системи, създадени на тяхна основа, осигуряват бързо действие, близко до определено. И, разбира се, много важна е взаимозаменяемостта на блоковете. Тази нова автоматика помага да се усъвършенствува още повече цялата система за управление на металургичното производство.

Техниката е отлична — потвърждава Юрий Шеголов, електротехник на цеха по автоматика. — Докато стана за това е, че ремонтът на блоковете, а те са около 5 хиляди в цеха, се извършва от бригада, състояща се само от двама души.

И още едно интервю. Док горят на техническите науки Олегд Снежановски:

— Кое породи необходимостта от създаването на унифицирани блокови системи от регулатори УБСР? — ученият си отговаря: — Разбира се, преди всичко растящите мащаби и усложняването на производството. Животът изисква принципно нов подход при създаването на системи и комплекти устройства за управление. Колективът на нашия институт си постави

задача да създаде универсални комплекти, които да са пригодни за използване в различни отрасли на промишлеността. Както от едни и същи строителни детайли се строят здания с различна конструкция, така и от нашите модули могат да се „сглобят“ различни по сложност управляващи системи и с различно предназначение: комплекти шкафове, пултове за управление и други устройства. Тези системи сега се монтират още в заводите на електро-техническата промишленост и стигат до клиентите в напълно завършен вид — не изискващ специален монтаж и нагласяване. Това допринася за извършеното много да се ускори въвеждането в действие на нови мощности, да се намалят разходите по проектирането на електроприводите, да се повиши качеството на продукцията.

Днес всички електроприводи, предназначени за обектите на нашата черна металургия, хартиената промишленост, кабелната, химическата, рудодобивната, а така също и за експортни доставки, се изпълняват изключително на базата на УБСР.

Съветски комплекти устройства за управление успешно работят в ГДР, България, Унгария, Финландия, Италия. Те показват своите отлични качества и при използването им за управление на един от най-големите в Европа широкочинни станове, стан „1700“ в Галац (Румъния). В специално „тропическо“ изпълнение нашите изделия се доставят в Индия и редица други страни.

Михаил ГЛУХОВСКИЙ (АПН — София-прес)

СД „ГОРИВНИ И СТРОИТЕЛНИ МАТЕРИАЛИ“ — ОКРЪЖЕН КЛОН ГОРНА ОРЯХОВИЦА

ТЪРСИ ДА НАЗНАЧИ

За база Павликини
 1. Помощник управител на търговски склад.
 2. Шофьор на товарна кола

За Горна Оряховица, Голс
 ки Тръмбеш и Лясковец.
 1. Шофьор на товарна кола

Постъпване веднага. Заплащане по патентни таблици плюс премиално възнаграждение.

За справка — телефон 4-04-28.

3—2

Фабрика „Васил Левски“ — Велико Търново

търси да назначи

НАЧАЛНИК ОТДЕЛ „Механичен“

НАЧАЛНИК ЦЕХ

СЕКЦИОНЕН МАЙСТОР

ХУДОЖНИК

ДОМАКИН

ШЛОСЕРИ И ЕЛТЕХНИЦИ

ПАЗАЧ въоръжена охрана

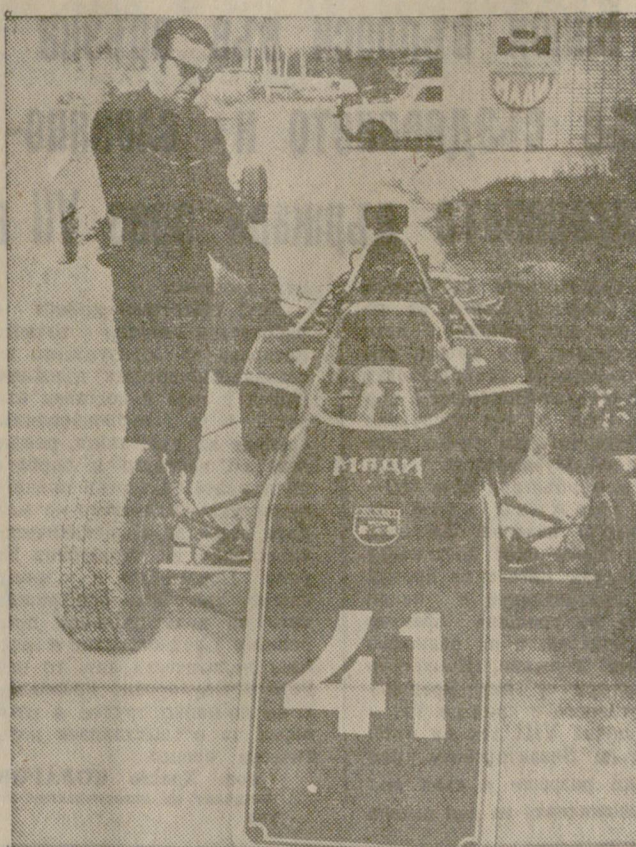
ЧИСТАЧКА на работни помещения

РАБОТНИЦИ за производство

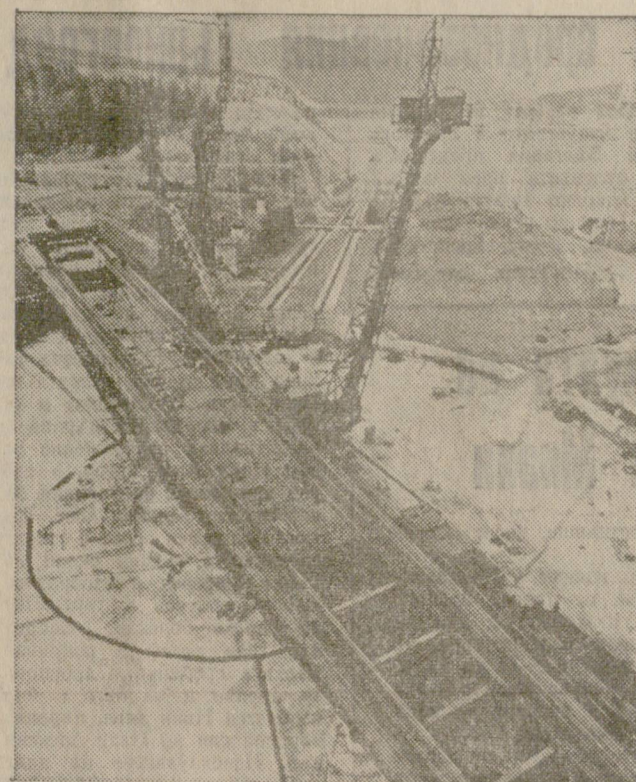
Постъпване веднага. Справки при „Личен състав“ в предприятето.

3—3

Из Съветския съюз

МОСКВА. В автотранспортния институт, под ръководството на М. Назаров бяха създадени спортните коли Формула-1. На снимката — кола Формула-1.

ДВУГОРСКИ. На левия бряг на река Енисей, където е построена най-голямата в света електроцентрала, Красноярск, сега се строи асансьор за кораби. По него ще се транспортират корабите от долната камера на язовира в горната и обратно.

По следите на нашата критика

„Отново на дневен ред лимонадата“ и „Упорита „отбрана“ с... обективни причини“

Под тези заглавия в броеве 84 от 18 юли и 96 от 15 август 1974 г. на в. „Борба“ бяха публикувани критични материали за слабости в снабдяването на населението от окръжния град с безалкохолни газирани напитки. Тъй като след публикуването на първия материал ръководството на Фабриката за безалкохолни напитки не изпрати отговор до редакцията, когато бе отпечатан и вторият материал (основаващ се и на разглеждането на въпроса на заседание на градския комитет за държавен контрол — Велико Търново), двете изрезки от вестниците бяха изпратени до ДСО „Безалкохолни напитки и минерални води“.

С писмо от 23 септември другарите ни съобщаваха:

„Въпросите, поставени от вас, са основателни. Основното трябва да бъде решено проблемът за резервните части при поддържане на изношената техника, подобряването на организацията по използване на собствените и нас-

тия от ДАП транспорт и ритмичното снабдяване на населението с газирани безалкохолни напитки. Ръководството на обединението разгледа подробно всички поставени въпроси от редакцията и набаля мерки за отстраняване на допуснатите слабости. Задоволяването на населението с безалкохолни напитки ще се по-добри с разширяване на производствените мощности, с поставяне на новия завод за безалкохолни напитки във Велико Търново, чието изграждане ще започне през 1975 година.“

Усилено силажират

Хубавите септемврийски дни бяха използвани най-пълноценно от агрегатната група на Никола Кънчев от ТСК-Само водене, която едновременно прибира царевицата и силажира листната ѝ маса. Механизаторите Георги Филков и Петър Стефанов уверено карат кукурузокомбайните и трактористът Георги Патриков едва смогва да извози пълните ремаркета с кочанни. Към групата са прикрепени опитните шофьори Иван Гецов, Христо Кирилов и др. от Автогоснастанов-клон Самоводене, които извозват нарязаната листна маса до силажните ями. Тук на своя пост с булдозера е дългогодишният механизатор Георги Панчев, който сам разстиля докараната маса и я притъква добре. Дневно в ямите влиза по 60-70 т силаж.

А. ВЪЛЧЕВ

Съвети на специалиста

Торенето на пшеницата — норми и ефективност

Пшеницата е една от най-отзивчивите към минерално торене култури. В настоящия етап все още решаващо е торенето с азотни и фосфорни торове. Всички почви в окръга, с малки изключения, се характеризират с неблагоприятен азотен и фосфорен хранителен режим и се нуждаят от двата елемента. С най-силно изразен азотен дефицит и нужда от азотно торене са сивите горски почви и оподзолените черноземи от южния предбалкански район (Балван, Килифарево, Д. Оряховица, Стрелец, Елена и др.), следвани от излужените черноземи (Павликени, Камен, Сушица, Дъсково и др.). С относително най-благоприятни условия за азотно хранене са характеризират типичните (Караисен, Никопол) и карбонатните черноземи (Свищов, Драгомирово и др.), разположени на равнинни или слабо наклонени терени, незасегнати от ерозията. Нуждата от фосфорно торене и ефективността му са в обратен ред — най-добре се отплаща то при карбонатните и типичните черноземи и относително най-слабо — при сивите горски почви. Като примери за ориентировъчни за торенето на пшеницата могат да се препоръчат следните норми и съотношения по почвени групи:

— карбонатни и типични черноземи — 1:1 за азот и фосфор при средна норма на азотно торене 12 кг азот/дка; — излужени и оподзолени черноземи — 1:0,7—0,8 при средна норма на азотно торене около 14 кг/дка;

— сиви горски почви — 1:0,5—0,7 съответно за азот и фосфор при използването на 12—16 кг азот/дка, в зависимост от почвеното плодородие.

Посочените норми и съотношения имат само примерен характер и сляното придръжане към тях може да доведе до грешки. Нискохумусните, ерозирани и силно изтощени почви се нуждаят от по-силно азотно торене, независимо от принадлежността им към едни или други почвени групи. След бобови култури азотното торене на пшеницата трябва да се намали (с 30—40% при еднородните равнини бобови и с 40—50% при многогодишните).

Задължителна предпоставка за висока ефективност е прилагането на добре балансирано азотно-фосфорно торене. При ограничаване на снабдяването с фосфорни торове в никакъв случай не трябва да се правят рискове с едностранчиво или прекомерно азотно торене. В това отношение се допускат често грешки, които имат неблагоприятно влияние. При недостиг на фосфорни торове пшеницата (както и ечемика, и слънчогледа) трябва да се тори с предпочитане. При сухи условия фосфорното торене на царевицата може да се ограничи до 4,5 кг Р₂О₅/дка или не се прави, като то се използва последователно от торенето на пшеницата, без това да се отрази неблагоприятно върху добивите от царевицата.

Увеличаването на относителния дял на карбамида в състава на азотните торове се посреща с известна тревога от специалистите. Сериозни опасения за това в действителност няма. При спазването на елементарните условия за използването на карбамида, той е напълно равносетен на амониения нитрат.

Известно е, че нуждата и ефектът от азотното торене трудно могат да се прогнозираят чрез химически анализи на почвата. При неблагоприятни през есента условия за обработка, поникване и вегетация обикновено са необходими по-високи норми азотни торове. Внасянето на по-голямата част или на цялото количество азот през есента като предсезонно торене е възможно и дава по-добри резултати на черноземните почви върху равнинни терени. Обратно, в години с ранно полене вегетация през есента и зимата, по-добри резултати се получават от ранното пролетно подхранване. Тъй като дългосрочните прогнози са не сигурни или невъзможни, остава в сила правилото за дробното внасяне на азотния тор: 1/3 до 1/2 преди септембата, а остатъкът — рано напролет като подхранване. При възстановяване и редки посеви количеството на азотния тор за подхранване може да се завиши. В случаите на ранно поникване, гъсти и прераснали посеви количеството му трябва да се намали, а времето за подхранване да се изтегли назад.

Ефективността на торенето зависи в голяма степен от качеството внасяне на торовете. Торенето с казенна техника е доста неравномерно, за което допринасят лошите физически качества на торовете. При самолетното торене е възможно по-качествено торене, но лешата работа на показвачите и други организационни причини го влошават. След като по отношение на техниката не е възможно да се направи рязък прогрес в близко време, усилията на специалистите и механизаторите трябва да бъдат насочени към по-качествено внасяне на торовете с наличната техника. Опитът и постиженията на отдели стопанства и окръзи по казва, че това е възможно.

Отстраняването на основните слабости при торенето и правилното му съчетаване с другите звена от технологията на пшеницата неизбежно ще повиши ефективността на торенето, ще допринесе за повишаване обществената производителност на труда.

ст. н. с. Петко ИВАНОВ

от Института по пшеницата и слънчогледа край Генерал Тошево

КОНСЕРВНА ФАБРИКА

„ТРУД“ — ДЕБЕЛЕЦ

ТЪРСИ ДА НАЗНАЧИ:

Лаборант — мъж или жена
 Постъпване веднага. Предприятното работи на петдневна работна седмица.
 Справка тел: 9-72-02 и 9-72-72.

3—3

Фабрика „Васил Мавриков“ — Велико Търново

търси да назначи

Опитни и начинаещи тъкачки, предачки, бобинарки, шпулачки и дублирки
 Електротехници, шлосери-климатици, шлосери за ремонтните работилници

Работници за производствени цехове
 Двама огняри и двама шлосери за новата автоматизирана парова централа с течно гориво.

Главен готвач, помощник-готвач и работници в стола на предприятието.

Постъпване веднага.
 Справка служба „Личен състав“, телефон 2-24-81, 82 вътрешен 30.

3—2

Захарен комбинат — Горна Оряховица

търси:

1. Жени — работници в заводския стол — на две сменни

2. Жени-откъсвачки на картон в Полиграфическата база — дневна смяна

3. Жени-редачки на вафли и локум в Бонбонена фабрика — на две сменни

4. Жени за карамелажния отдел в Бонбонена фабрика — на три сменни

5. Мъже — помощник-машинисти в Полиграфическата база — на две сменни

6. Мъже — помощник-дестилатори за спиртна фабрика — на три сменни

7. Мъже и жени за Захарната фабрика и останалите цехове на Комбината.

Комбинатът работи на петдневна работна седмица и има добре уреден стол.

Кандидатите да се явят в служба „Личен състав“ веднага.

3 — 1

Дописниците

съобщават:

СТРАЖИЦА

В промишлената зона на град Стражица израства нов модерен комплекс на районната потребителна кооперация.

Вече е завършена сградата на цеха за производство на база и газирани напитки. Съвременната техника, която се монтира, ще обезпечава по-висока производителност на точните линии. За 8 часа тук ще се произведат 25 000 бучки газирани напитки. Цехът ще влезе в редовна експлоатация през февруари 1975 година.

Усилено се изграждат и другите обекти на комплекса: изгражда се паровата централа, във фазата на довършителните работи е сградата на цеха за закуски. В строеж са и гаражите към комплекса, и най-голямото предприятие — хлебокомбината. Снабдяването със строителни материали се осъществява с помощта на много предприятия и ведомства от района.

В първите месеци на следващата година стражичани и трудещите се от района ще се радват на новата производствена фабрика.

Стоян ЖЕКОВ

ОВЧА МОГИЛА

От няколко дни кооператорите от ТКЗС в Овча могила започнаха есенната сентаба. Благодарение на добрата предварителна подготовка и на създадената организация всъщност са засети 2000 дка с пшеница от сорта „Аврора“.

На челно място в сентабата е механизаторът Стоян Илев

Колев, един от най-старите и опитни механизатори в промишлената бригада.

Петър ПАНЧЕВ

ТРЕТИ МЕЖДУНАРОДЕН КОНГРЕС ПО БАЛКАНИСТИКА

От 4 до 10 септември т. г. в Букурещ се проведе III международен конгрес по балканистика. В негова работа взеха участие над 1000 учени от цял свят — историци, литературоведи, езиковеди, фолклористи, етнографи и изкуствоведи. Най-много представители на този висок международен форум имаше от балканските страни: България, Югославия, Румъния, Гърция, Турция и Албания.

В работата на конгреса взеха участие и 7 преподаватели от Великотърновския университет „Кирил и Методий“. С доклади и изказвания участваха и някои видни научни работници от София, работещи и като хонорувани преподаватели във Великотърновския университет, между които проф. Георги Димов, проф. Пеню Русев, проф. Симеон Дамьянов, ст. н. с. Илия Конев, доц. Борислав Примов и др.

Тук поместваме кратки резюмета от изнесените на конгреса доклади на нашите научни работници.

Културната и литературната южнославянска общност през XV в.

Обществено-политическите събития в края на XIV и първата половина на XV в. в земи на южните славяни създават условия за културно и литературно общуване. Опасността от османското владичество която постепенно се превръща в повсеместно нещастие за балканските народи, изтласква на заден план и покрива с праха на забравата враждите между тях. Общата трагична съдба сполетяла българската държава с няколко десетилетия по-рано от сръбската, става предпоставка за по-близко сближаване върху общо за всички културни дейци (духовници, писатели, художници) надалече от завладяната столица. Вземайки със себе си част от оцелялото книжовно богатство на търновските книгохранилища, те отнасят и ви сокохудожествените традиции, разцъфтели тук в навечерие то на катастрофата.

Известно е, че поробването на българската държава през 90-те години на XIV в. и разгромяването на Търновската книжовна школа става причина за прогонването на редица видни културни дейци (духовници, писатели, художници) надалече от завладяната столица. Вземайки със себе си част от оцелялото книжовно богатство на търновските книгохранилища, те отнасят и ви сокохудожествените традиции, разцъфтели тук в навечерие то на катастрофата.

доц. Георги ДАНЧЕВ

Нови данни за култа на Дионис в Долна Мизия

Днешният Павликенски край обхваща най-западната част от някогашната селска територия на Никополис ад Иструм — римски град, основан в началото на втори век от император Траян в чест на победата му над даките. Развалините на града се намират на 20 км северно от Велико Търново.

Край Павликени е минавала границата между римските провинции Тракия и Долна Мизия и се кръстосвали важни пътища, идващи от Нова на Дунава през Балкана за Константинопол и от Никополис ад Иструм през Мелта (край днешния Ловеч) за Сердика (София).

От Павликенския край произхождат най-много паметници, свързани с култа към Дионис през римската епоха, открити досега в България. Не само повече, в този край с развито лозарство още в древноста, е съществувало голямо религиозно сдружение (тиаз), посветено на бога на виното и веселието. Неговите членове са оставили своите имена върху една варовикова плоча на мярера край Бутово.

Неотдавна край Бяла черк

ва започнаха проучвания на

Някои въпроси във връзка със създаването на славяно-българската държава през VII в.

В съобщението са разглеждани въпроси, много от които все още спорни в историографията, във връзка със създаването и утвърждаването на славяно-българската държава. Един от тях е свързан с предпоставките, които определят образуването от славяни и прабългари през 680—81 г. държавата като за кономерно явление. За основа се взема една постановка на Фридрих Енгелс за привидното преобладаване в някои случаи на външния фактор при създаването на раннофеодалните държави. Конкретно за България се има предвид нарастването в края на VII и през целия VIII век на амбициите на Византийската империя да разреди в своя полза усложнената за нея славян

ска проблема. Друг съществен момент в работата е свързан с точното датиране на образуването на славяно-българската държава. Наред с това е поставен въпросът и за първоначалните граници на държавата, разглеждат се накратко и борбата на първите български владетели за утвърждаването на младата държава в политическата история на югоизточна Европа. Последното е много важно, тъй като ако разгледаме на една държава през ранното Средновековие е сериозен политически акт, то нейното международно признание е не по-малко труден и отговорен за осъществяване политически процес.

доц. Христо КОЛАРОВ
кандидат на историческите науки

Надгробната пластика в средновековния Търновград

Особен интерес за историята на изкуството в средновековна България представляват откритите през последните няколко години във Велико Търново скулптурни произведения, които представляват архитектурни елементи,

релефни икони, надгробни релефи, части от каменни и глинени статуетки и др.

Между откритите произведения на пластичната най-значително място заемат три надгробни релефа, на които са изобразени починали членове от царски фамилии. Първият релеф е открит в църквата „Св. 40 мъченици“ и на него е изобразена българската царица Анна Мария, съпруга на Иван Асен II. Вторият е открит в двора на църквата и представлява изображение на цар Иван Александър, а според най-новите проучвания, на неговия син Михаил Асен. Третият надгробен релеф е открит случайно в южния склон на хълма Царевец и изобразява юноша, облечен в тържествено по царско облекло. Според нас този релеф е покривал малката гробница в дворецата църква и на него е бил изобразен Иван Асен, първият починал син на Иван Александър. Използуването на надгробни релефи е необичайно за средновековния югоизток на Европа. Появата на тези релефи у нас през XIII и XIV в. е извън на творческата сфера на търновските владетели, които нарушават тогавашния църковен канон и вънасят нов жанрове в средновековното българско изкуство.

Откритите във Велико Търново произведения на скулптурата заедно с произведенията на живописата и художествените занаяти свидетелствуват, че най-значителното художествено творчество, през XIII-XIV в. е било създадено в престолния град и се явяват в подкрепа на концепцията за съществуването на Търновска художествена школа.

доц. Янка НИКОЛОВА
кандидат на историческите науки

н. с. Богдан СУЛТОВ

РЕЗУЛТАТИ ОТ ФЕСТИВАЛА НА ТУРИСТИЧЕСКИТЕ ФИЛМИ

В събота завърши V републикански фестивал на любителските туристически филми във Велико Търново. Вечерта председателят на журито Васил Киранов обявява резултатите.

За цялостен филм — Първа награда на ЦС на БТС „Златен еделвайс“ и 300 лв. се дава на филма „Боженици“ на киноклуба при ДНА-Пловдив; втора награда на ЦС на БТС „Сребърен еделвайс“ и 250 лв. на филма „Ком-Емне“ на киноклуба при читалище „Съгласие“ — Ямбол; трета награда на ЦС на БТС „Бронзов еделвайс“ и 200 лв. на филма „За вас...“ на киноклуба „Плевен“ — Плевен.

Награди на Съюза за българските филмови дейци за режисьорска работа.

Първа награда — 150 лв. на Любомир Мирчев за филма „Пригласение за Сребърна“ — киноклуб „Космос“ — Пловдив; втора награда — 120 лв. на режисьора на филма „Напусна ти гнезда“ — киноклуб при БХТИ — София; трета награда — 80 лв. на авторски колектив за филма „Резбите разказват“ — киноклуб при ДНА — Пловдив.

Награди на ЦС на БТС за операторско майсторство — Първа награда — 120 лв. на А. Алтъпармаков за филмите „Мелик“ и „Велико Търново“ — киноклуб при Дома на културата на здрав

ните работници — София; втора награда — 80 лв. на авторски колектив за филма „Експедиция-70“ на киноклуба при Телферен завод — Белогоричко; трета награда — 50 лв. на оператора на филма „Зима на Маловица“ на киноклуба при ГСИК — Варна.

Награда на ЦК на ДКМС за най-добър млад творец — на Игнат Игнатов, Митко Антонов, и Тодор Панайотов, създатели на филма „Горски мигове“ — киноклуб „Пътешественик“ при ПДК — Пловдив — 100 лв.

Специална награда на ГНС — Велико Търново — на филма „Търновград“ — киноклуб „Раховец“ — Горна Оряховица — вимпел и 250 лева.

Награда на ЦС на БПС — на филма „Събота и неделя“ — киноклуб при ГСИК — Варна — 250 лв.

Награда на ЦК на ДКМС — на филма „Пионерско ехо от връх Богдан“ — киноклуб „Стрела“ при ПДК — Велико Търново — 250 лв.

Награда на Комитета за от дих и туризъм — на филма „Импресия“ — киноклуб при читалище „Родина“ — Стара Загора — 250 лв.

Награда на МГОПС — на филма „Природолюбители“ — киноклуб при читалище „Искра“ — Казанлък — 250 лв.

Награда на в. „Ехо“ — на филма „Вкаменната тишина“ — киноклуб „Магарски кон

ник“ — Шумен — 200 лв.

Награда на сп. „Турис“ на филма „Случай в гората“ — киноклуб ПДК „Ст. Кираджиев“ — Пловдив — 200 лв.

Награда на Бюро за туризъм „Пирин“ — на филма „Един ден в Пампорово“ — киноклуб при читалище „Родина“ — Стара Загора — екскурзия в чужбина.

Награда на Общонародния комитет за защита на природата и природната среда — на анимационния филм — киноклуб „Раховец“ — Горна Оряховица — 200 лв.

Награда на журито — на филма „Гяур евлери“ — киноклуб „Хан Аспарух“ — Толбухин — 150 лв.

С грамота на фестивалния комитет се награждават филмите „Камен извор“ — „Хемус-филм“ — Велико Търново; „Една българска роза“ — „Хидравлика“ — Казанлък; „На висок баир Бакаджик“ — читалище „Съгласие“ — Ямбол; От време на време — киноклуб читалище „П. Славейков“ — Трявна; „Слънчеви килими“ — киноклуб при ОС на БТС — Пловдив.

„Престо-престо“ — читалище „Родина“ — Стара Загора — грамота на Общонародния комитет за защита на природната среда — филмът „Тревожен зов“ — киноклуб „Стрела“ — Велико Търново и „Подземни гласове“ — читалище „Червена звезда“ — София.

ФИЗКУЛТУРА, СПОРТ, ТУРИЗЪМ

ТУРНИРЪТ „РУЖБА“

Горнооряховчани бяха домакини на четвъртия международен турнир по акробатика „Ружба“ с участието на отборите на СССР, ЧССР, Полша, България. Това бе признание за организаторските възможности на домакините — на световно равнище — както сподели президентът на Световната федерация по акробатика Стоил Сотиров. Той благодари за радостния прием, за грижите и съдействието на ГК на БКП, ГНС, ГК на ДКМС и д-во „Локомотив“.

Състезателите донесоха удоволствие на многобройните зрители. Поправи се майсторското изпълнение на Янис и Ребухин (СССР) на батут, Вл. Манеркин (СССР) и В. Василева (НРБ) в скоковете и пр.

Резултати: батут — жени Янис, мъже Ребухин, сп. акробатика — жени двойки К. Байчева и А. Христова (НРБ), см. двойки — Р. Харизанов, А. Мустафова (НРБ), мъже двойки — М. Тодоров, и Ф. Тодоров (НРБ), жени тройки Л. Дончева, А. Йорданова, Т. Спасова (НРБ), четворка мъже — В. Колев, Г. Симеонов, Д. Димитров, Ю. Инджев (НРБ), скачания на пътека В. Василева (НРБ) и Вл. Манеркин (СССР).

Турнирът завърши с голям гала концерт-спектакъл на призьорите.

Александър ЧАНТАРОВ

Великотърновските щангисти — втори

В залата на комплекса „Юнак“ се състояха състезанията по третия кръг на републиканското отборно първенство по вдигане на тежести — „А“ група (мъже). Те бяха особено резултатни за щангистите на „Етър“, които в крайна сметка дублираха големия си успех от 1971 година и отново се изкачиха на сребърната втора позиция. Показателно е, че след първия кръг на шите щангисти бяха на седмо място, след втория — на пето-шесто... Това безспорно прави представянето „у дома“ още по-блестящо. Заслугата е преди всичко на тия, чиито резултати се зачетоха на световния вицешампион Румен Русев от Манила, на Ив. Дафов (кат. 52 кг) и Т. Тодоров (60 кг) — съответно втори и трети, в срещата на „Б“ отбора на България с Полша с дубой 195 и 242,5 кг.

Ценни точки донесоха и Ем. Анев (четвърти), П. Витанов (пети), Д. Кутев (пети), Ив. Петков (десети), Н. Недев — трето място с дубой 295 кг, Аг. Недялков (пети), Г. Белчев.

В упорита борба, особено със софийския „Академик“, етърци се добраха до призовото второ място, като изпревариха столичните студенти само с една точка в крайния отборен актив (166, съответно 165 точки). Пред великотърновчани са армейците от Со

фия, а след тях се нареждат още „Сливен“, „Асеновец“, „Добруджа“ Тх „Черноморец“ Бс, „Берое“ Ст. Загора, „Мирна“ и „Тракия“ от Пловдив.

Честито, великотърновски щангисти!

В. ВАСИЛЕВ

Ал. ГЕОРГИЕВ

Гостуват борци от Полша

Във Велико Търново гостува отборът за борба на гр. Жуков Гданьско воеводство (Полша). Групата се водеше от др. Желински, директор на ДЗС в Жуков. Полски гости връщат визитата на етърци от 1973 година. По време на своето пребиваване във Велико Търново (дружество „Етър“ е в традиционни дружески връзки със спортните от Гданьск) изпитанията са запознали с историческите забележителности на града. Те бяха сред кооператори от АПК „Трифон Сарафиев“, посетиха и връх „Стоянков“. Ръководителите на групата бяха приети от председателя на ГНС Иван Генджов, който е запознат с развитието на града в годините на народната власт.

Приятелската среща по борба с отбора на „Етър“ завърши с победа на гостите — 6:5:3:5 точки.

Николай ПЕНЕВ

„А“ РФГ

„Етър“ — „Локомотив“ (София) 1:1

Не потръгна играта на етърци и в този мач. Началото бе на гостите, които разиграха по-бързо, по-настойчиво и на два пъти Петров трябваше да отбива удари на А. Колев. Сетне „думата“ мина у „виолетовите“, но те се надпреварваха стихийно да отпратят топката „на посоки“, всякъде другаде, но... не в целта. В тия минути останахме с впечатление, че на терена са второразредни отбори, всеки с достатъчно страх от съперника си, далеч от мисълта за ясна игрова концепция, за конкретни задачи на отделните изпълнители. Не, това в никакъв случай не беше футбол от майсторско качество!

Известното раздвижване в края на първите 45 минути (два изстрела на Кодев и Цеков, спусени от Манолов) и началото на второто полу време освежиха за малко картината. Последваха нови опити за стрелба от Цеков и Кодев, добре на моменти се включваше Ч. Трифонов. Но повече от един гол (в 65-та мин. след изпълнение на пряк свободен удар от Кодев), домакините не постигнаха. Разбира се, софийските железничари се възползуваха от тази учудваща неэффектност на домакините: тръгнаха в остри контраатаки и скоро (76-та минута) Станков отблъзо възстановиравенство — 1:1. Към края на мача шансът се оказа на страната на етърци и кога то отново Станков остана „лице с лице“ с Петров силният му удар насочи топката извън очертанията на вратата...

Изглежда появляват се вече критични бележки на достигащия до точния си адрес — не личи особена тревога, още по-малко пък се долавят някакви практически стъпки, за да се преодолее кризата, да се изведе футболният отбор на „Етър“ на един перспективен, обещаващ достойно представяне път. Оставаме с впечатлението, че твърде леко се приемат неуспешните игри (дори и на собствен терен), загубата на толкова ценни точки — от 14 възможни „Етър“ има едва... 5! Не трябва ли вече да се помисли за отражението на тази безплодна поредица върху крайната позиция на отбора в „А“ РФГ в края на тазгодишния шампионат? Напи не бива и сега, както в някои минали сезони, да се „стъпва на крак“ чак в последните кръгове, когато всичко става многократно по-сложно и по-трудно осъществимо?

Внимателният анализ, (а той е работа на тесните специалисти) ще покаже точно къде се коренят причините. Струва ни се, че те трябва да се видят и в това безотговорно пропийаване на подготвителния период (редица

футболисти все още „набиращи скорост“ и не са във върхова спортна форма, а първата половина на есенния сезон вече преваля!), и в това продължаващо и напредващо недомислеността на младите. Не са убедителни аргументите за незрелост и голям риск от пускането на нови, млади състезатели, тъй като в шло то време на терена видяха ме хора, които много често са в ролята на фигуранти.

Към сериозни изводи подтиква и провалът на контролните изпитания по физическа годност на състезателя от основния състав Илиев, липсата на готовност у разданафов (отложен, но с разрешение да играе само срещу „Интер“ в Милано). Така срещу локомотивци в съботния мач „Етър“ изведнъж се оказа без двама основни футболисти (Илиев е с открити права до края на есенния сезон, Грозданов до 23 октомври, когато пак ще има проверка). Кой се е грижил за физическата подготовка на двамата (а са отпаднали и други двама)? Ако се е знаело, че никога не могат да покрият нормативите, защо се е разчитало на тях в основния състав?

Нека бележките правилно да бъдат разбрани от ръководството на отбора, от дружеството и секцията по футбол. Нама приетел на футбола в града, който да не живява тежко нерадостния старт на „виолетовите“, да не си спомня с гордост онази незабравима четвърта позиция от миналия шампионат. Необходимо е, докато е време, да се вземат мерки, за да се излезе от този „омалосан кръг“, да се тръгне решително по пътя на подмалвяването.

Иска ни се срещите с „Интер“ („Етър“ замина вчера за ответния мач, който ще се състои на 2 октомври в Милано) да бъдат не оправдания за лошия старт в нашия шампионат, а истинска школа за повишаване на майсторството за калъване на турнирни бойци.

Ето съставите от съботния „Етър“ — П. Петров, Луизе, Чатърво, Митов, Велинов, Митов, Кирилов, (62 — Трифонов), Василев, Цеков, Колев, Ив. Петров, „ЛОКОМОТИВ“ Сф — Манолов, Геров, Т. Колев, Костов, Стойков, Димитров, Соколов, Петров, А. Колев, В. Арсов, (67 — Здравков), Асенов (62 — Станков) Ст. „Ивайло“, 4000 зрители, съдия П. Мешитчев (Вн).

Александър ТОШЕВ

КЛАСИРАНЕ

1. Славия	20:6	10
2. Локомотив Пд	17:12	9
3. Левски-Спартак	16:11	9
4. Сливен	12:8	8
5. Дунав	10:8	8
6. ЦСКА Септ. знаме	8:7	8
7. Миньор	10:10	8
8. Черно море	12:14	7
9. Спартак Академик	10:12	7
11. Ботев	6:11	6
12. Етър	9:10	5
13. Тракия	14:17	5
14. Локомотив Сф	9:13	5
Янтра	8:12	5
16. Пирин	4:19	2

АДРЕС НА РЕДАКЦИЯТА: Велико Търново, ул. „Васил Левски“ 9. Телефони: главен редактор — 2-04-58 зам. главен редактор — 2-05-26, секретариат, „Хумор и сатира“ — 2-17-12, отдели: „Партиен живот“ — 2-40-22 „Пропаганда“ — 2-41-50, „Икономически“ — 2-05-27, „Селскостопански“ — 2-38-31, „Технически прогрес“ — 2-17-79, „Култура и изкуство“ — 2-03-03, счетоводство — 2-40-14, канцелария — 2-04-59, коректори и дежурен редактор — 2-26-79.

Телекс 066570, сметка в ДСК — В. Търново 185 5570

ИНДЕКС 21 301